

UNIT 4.3 - THE QUEEN OF SHEBA

א ומלכת-שְׁבָא, שמעת את-שמע
שְׁלֹמֹה--לְשֵׁם יְהוָה; ותבא לנסותו,
בְּחִידוֹת.

1 *And when the queen of Sheba heard of the fame of Solomon because of the name of the LORD, she came to prove him with hard questions.*

ב ותבא ירושְׁלָמָה, בחיל כבד מאד,
גְּמָלִים נֹשְׂאִים בְּשָׂמִים וְזָהָב רַב-מְאֹד,
וְאֲבֹן יָקָרָה; ותבא, אל-שְׁלֹמֹה, ותדַבֵּר
אֵלָיו, אֵת כָּל-אֲשֶׁר הָיָה עִם-לִבָּבָהּ.

2 *And she came to Jerusalem with a very great train, with camels that bore spices and gold very much, and precious stones; and when she was come to Solomon, she spoke with him of all that was in her heart.*

ג ויגַד-לָהּ שְׁלֹמֹה, אֵת-כָּל-דְּבָרֶיהָ: לֹא-
הָיָה דָבָר נִעְלָם מִן-הַמֶּלֶךְ, אֲשֶׁר לֹא
הִגִּיד לָהּ.

3 *And Solomon told her all her questions; there was not any thing hid from the king which he told her not.*

ד ותרא, מלכת-שְׁבָא, אֵת, כָּל-חֻכְמַת
שְׁלֹמֹה; וְהִבִּיתָ, אֲשֶׁר בָּנָהּ.

4 *And when the queen of Sheba had seen all the wisdom of Solomon, and the house that he had built,*

ה ומאכל שֻׁלְחָנוֹ וּמוֹשָׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד
מְשָׁרְתָיו וּמִלְבָּשֵׁיהֶם, וּמִשְׁקֵיו, וְעֹלָתוֹ,
אֲשֶׁר יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה; וְלֹא-הָיָה בָּהּ עוֹד,
רוּחַ.

5 *and the food of his table, and the sitting of his servants, and the attendance of his ministers, and their apparel, and his cupbearers, and his burnt-offering which he offered in the house of the LORD, there was no more spirit in her.*

ו וַתֹּאמֶר, אֶל-הַמֶּלֶךְ, אֲמַת הִזָּה הַדָּבָר,
אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי--עַל-דְּבָרֶיךָ, וְעַל-
חֲכָמְתֶךָ.

6 And she said to the king: 'It was a true report that I heard in mine own land of thine acts, and of thy wisdom.

ז וְלֹא-הֵאֱמַנְתִּי לְדְבָרִים, עַד אֲשֶׁר-
בָּאתִי וַתִּרְאֶינָה עֵינַי, וַהֲנִיחָה לֹא-הֲגֵד-לִי,
הַחֲצִי: הוֹסַפְתָּ חֲכָמָה וְטוֹב, אֶל-
הַשְּׂמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי.

7 Howbeit I believed not the words, until I came, and mine eyes had seen it; and, behold, the half was not told me; thou hast wisdom and prosperity exceeding the fame which I heard.

ח אֲשֶׁרֵי אֲנֹשִׁיךָ, אֲשֶׁרֵי עֹבְדֶיךָ אֵלֶּה,
הֵלְמָדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד, הַשְּׂמַעִים אֶת-
חֲכָמְתֶךָ.

8 Happy are thy men, happy are these thy servants, that stand continually before thee, and that hear thy wisdom.

ט הֲיִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, בְּרוּךְ, אֲשֶׁר חֲפֵץ
בָּךְ, לְתַתֶּנְךָ עַל-כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל--בְּאַהֲבַת
יְהוָה אֶת-יִשְׂרָאֵל, לְעַלְמֵם, וַיִּשְׁימֶךָ לְמֶלֶךְ,
לְעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְצְדָקָה.

9 Blessed be the LORD thy God, who delighted in thee, to set thee on the throne of Israel; because the LORD loved Israel for ever, therefore made He thee king, to do justice and righteousness.'

י וַתִּתֵּן לְמֶלֶךְ מָאָה וְעֶשְׂרִים כֶּכֶר זָהָב,
וּבִשְׂמִים הַרְבֵּה מְאֹד--וְאֶבֶן יָקָרָה; לֹא
בָּא כְּבִשְׂם הַהוּא עוֹד לְרֹב, אֲשֶׁר-נָתַנָּה
מִלְכַת-שֶׁבָא לְמֶלֶךְ שְׁלֹמֹה.

10 And she gave the king a hundred and twenty talents of gold, and of spices very great store, and precious stones; there came no more such abundance of spices as these which the queen of Sheba gave to king Solomon.

יא וְגַם אֲנִי חִירָם, אֲשֶׁר-נָשָׂא זֶהָב
מֵאוֹפִיר: הֵבִיא מֵאוֹפִיר עֲצֵי אֱלֻמָּגִים,
הַרְבֵּה מְאֹד--וְאֶבֶן יָקָרָה.

11 And the navy also of Hiram, that brought gold from Ophir, brought in from Ophir great plenty of sandal-wood and precious stones.

יב וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת-עֲצֵי הָאֱלֻמָּגִים
מִסָּעַד לְבַיִת-יְהוָה, וּלְבַיִת הַמֶּלֶךְ,
וְכַנְרֹת וּנְבָלִים, לְשָׁרִים; לֹא בָא-כֹן עֲצֵי
אֱלֻמָּגִים, וְלֹא נִרְאָה, עַד, הַיּוֹם הַזֶּה.

12 And the king made of the sandal-wood pillars for the house of the LORD, and for the king's house, harps also and psalteries for the singers; there came no such sandal-wood, nor was seen, unto this day.

יג וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן לְמִלְכַת-שֶׁבָא,
אֶת-כָּל-חֲפָצָהּ אֲשֶׁר שְׁאַלָה, מִלְּבַד אֲשֶׁר
נָתַן-לָהּ, כִּי הָיָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה; וַתִּפֹּן וַתֵּלֶךְ
לְאַרְצָהּ, הִיא וְעֹבְדֶיהָ. {פ}

13 And king Solomon gave to the queen of Sheba all her desire, whatsoever she asked, beside that which Solomon gave her of his royal bounty. So she turned, and went to her own land, she and her servants. {P}

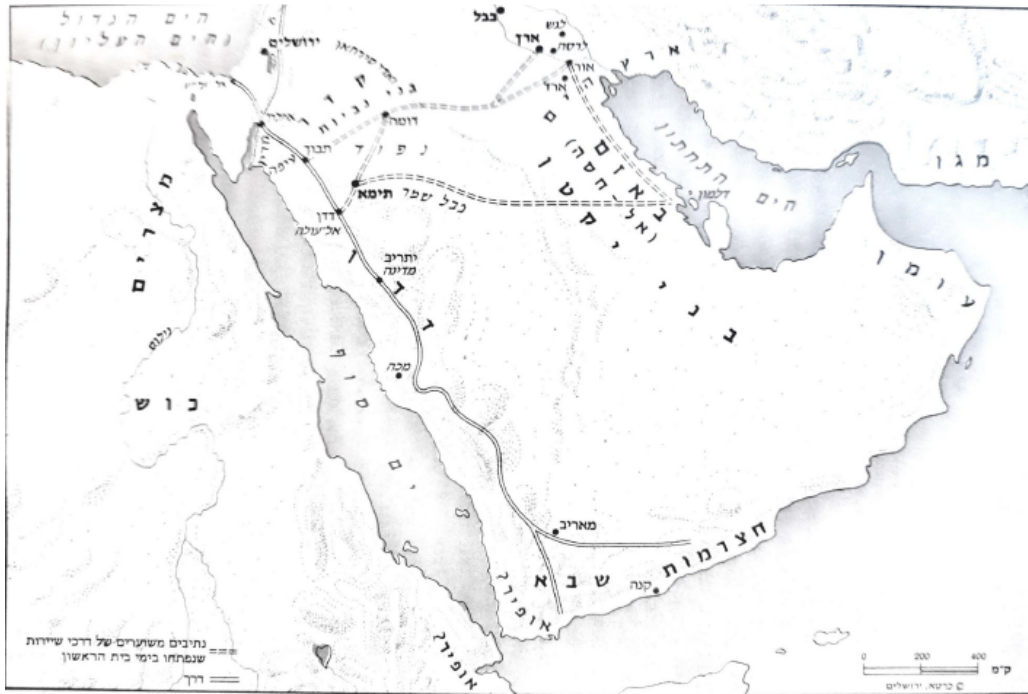
Who is she?

1. Abarbanel 10:1

והנה ארצה היא דרומית לארץ ישראל בארץ כוש, ולהיותה מקום הזהב ואבנים הטובות והבשמים הרחניים, קראה בטלמיוס ערב מאושרת, בלשונם אראבי"א פיליצי"א, ואינה רחוקה מהמדבר אשר עברו בו בני ישראל, כי היא מתחברת עם המדבר ההוא הנקרא ערביא פנימית, שאותו המדבר הוא בעובי הארץ, וארץ שבא היא להלאה על שפת הים והים יסובבה, וים סוף הוא נכנס באותו הים למטה מהארץ ההיא לצד המערב. ודעתי נוטה שכאשר שלח שלמה האניה שלו לאופיר, והלכו שם עבדיו, הודיעו טבעו בעולם והגידו לאנשי הארץ מעלותיו וגדלו וחכמתו ותבונתו ושהיו ענייניו כלם בדרך נס, כי לא היה מהמנהג הטבעי שידע אדם אחר כידיעתו, וכאשר שמעה מלכת שבא שהיתה באותה מחוז מלכותה את שמע שלמה לשם ה', ר"ל שהיו ענייניו אלהיים, באה

לנסותו בחידות כדי לאמת אם היה ענין חכמתו אלהי או טבעי, כי זה יוכר בחידות שתשאלהו כאשר עם לבבה, ואם רוח השם דבר בו ישמע חידה לפתור אותה ולא יבצר ממנו דבר, ואם לא יגלה כוונת החידה יתבאר שחכמתו אנושית ולא אלהית.

2. Daat Mikra Map

3. Chida, ad loc.

ומלכת שבא. פ"ק דבתרא א"ר יונתן כל האומר מלכת שבא אשה היתה אינו אלא טועה מאי מלכת שבא מלכותא דשבא. ופירש מהרש"א ז"ל כל האומר מלכת שבא אשה היתה פירוש דהיתה אשת המלך טועה. אלא היא בעצמה מלכה כמו שיש עוד היום מלכיות דאשה מולכת ומלכת שבא מלכותא דשבא ולעולם דאשה היתה:

4. Josephus, Antiquities VII:6:5-6

5. *There was then a woman queen of Egypt and Ethiopia; 16 she was inquisitive into philosophy, and one that on other accounts also was to be admired. When this queen heard of the virtue and prudence of Solomon, she had a great mind to see him; and the reports that went every day abroad induced her to come to him, she being desirous to be satisfied by her own experience, and not by a bare hearing; [for reports thus heard are likely enough to comply with a false opinion, while they wholly depend on the credit of the relators;] so she resolved to come to him, and that especially in order to have a trial of his wisdom, while she proposed questions of very great difficulty, and entreated that he would solve their hidden meaning. Accordingly she came to Jerusalem with great splendor and rich furniture; for she brought with her camels laden with gold, with several sorts of sweet spices, and with precious stones. Now, upon the king's kind reception of her, he both showed a great desire to please her, and easily comprehending in his mind the meaning of the curious questions she propounded to him, he resolved them sooner than any body could have expected. So she was amazed at the wisdom of Solomon, and discovered that it was more excellent upon trial than what she had heard by report beforehand; and especially she was surprised at the fineness and largeness of his royal palace, and not less so at the good order of the apartments, for she observed that the king had therein shown great wisdom; but she was beyond measure astonished at the house which was called the Forest of Lebanon, as also at the magnificence of his daily table, and the circumstances of its preparation and ministrations, with the apparel of his servants that waited, and the skillful and decent management of their attendance: nor was she less affected with those daily sacrifices which were offered to God, and the careful management which the priests and Levites used about them. When she saw this done every day, she was in the greatest admiration imaginable, insomuch that she was not able to contain the surprise she was in, but openly confessed how wonderfully she was affected; for she proceeded to discourse with the king, and thereby owned that she was overcome with admiration at the things before related; and said,*

"All things indeed, O king, that came to our knowledge by report, came with uncertainty as to our belief of them; but as to those good things that to thee appertain, both such as thou thyself possessest, I mean wisdom and prudence, and the happiness thou hast from thy kingdom, certainly the same that came to us was no falsity; it was not only a true report, but it related thy happiness after a much lower manner than I now see it to be before my eyes. For as for the report, it only attempted to persuade our hearing, but did not so make known the dignity of the things themselves as does the sight of them, and being present among them. I indeed, who did not believe what was reported, by reason of the multitude and grandeur of the things I inquired about, do see them to be much more numerous than they were reported to be. Accordingly I esteem the Hebrew people, as well as thy servants and friends, to be happy, who enjoy thy presence and hear thy wisdom every day continually. One would therefore bless God, who hath so loved this country, and those that inhabit therein, as to make thee king over them."

6. Now when the queen had thus demonstrated in words how deeply the king had affected her, her disposition was known by certain presents, for she gave him twenty talents of gold, and an immense quantity of spices and precious stones. (They say also that we possess the root of that balsam which our country still bears by this woman's gift.) [17](#) Solomon also repaid her with many good things, and principally by bestowing upon her what she chose of her own inclination, for there was nothing that she desired which he denied her; and as he was very generous and liberal in his own temper, so did he show the greatness of his soul in bestowing on her what she herself desired of him. So when this queen of Ethiopia had obtained what we have already given an account of, and had again communicated to the king what she brought with her, she returned to her own kingdom.

5. Islamic Tradition, Encyclopedia Britannica

The story of Bilqīs, as the Queen of Sheba is known in Islamic tradition, appears in the [Qur'ān](#), though she is not mentioned by name, and her story has been embellished by Muslim commentators. The Arabs have also given Bilqīs a southern Arabian genealogy, and she is the subject of a widespread cycle of [legends](#). According to one account, Solomon, having heard from a [hoopoe](#), one of his birds, that Bilqīs and her kingdom worshipped the Sun, sent a letter asking her to worship God. She replied by sending gifts, but, when Solomon proved unreceptive to them, she came to his court herself. The king's [jinn](#), meanwhile, fearing that the king might be tempted into marrying Bilqīs, whispered to him that she had hairy legs and the hooves of an ass. Solomon, being curious about such a peculiar phenomenon, had a glass floor built before his throne so that Bilqīs, tricked into thinking it was water, raised her skirts to cross it and revealed that her legs were truly hairy. Solomon then ordered the jinn to create a depilatory for the queen. Tradition does not agree as to whether Solomon himself married Bilqīs or gave her in marriage to a Hamdānī tribesman. She did, however, become a believer.

Ethiopian Tradition

The Queen of Sheba appears as a prominent figure in the [Kebra Nagast](#) ("Glory of King"), the Ethiopian national epic and foundation story. According to this tradition, the Queen of Sheba (called Makeda) visited Solomon's court after hearing about his wisdom. She stayed and learned from him for six months. On the last night of her visit, he tricked her into his bed, and she became pregnant. She returned to her kingdom, where she bore Solomon a son, Menilek. [Menilek I](#) was made king by his father, thus founding the royal [Solomonic dynasty](#) of [Ethiopia](#), which ruled until the [deposition](#) of [Haile Selassie I](#) in 1974.

Why is she coming to test him?

6. Chida 10:1

ותבא לנסותו בחידות. פירוש שמה שהיתה שומעת תמיד תהלתו ידעה שודאי מופלג הוא בחכמה וכדאי הוא לבא מארצה לראות אדם חכם כזה. אך לא האמינה בכל ולכן באה לנסותו בחידות:

7. Abarbanel 10:2-3

וספר הכתוב שהיא דברה אל המלך כל לבבה, ר"ל החידות שחשבה בלבה שלא היה יודע אדם בעולם מהם דבר, כי היו בלבבה ולפומה לא גלתה, (ג) וששלמה הגיד לה את כל דבריה, ר"ל כוונת החידות ההם כפי מה שהיה בלבה ומחשבתה, ולא היה דבר נעלם שלא יגיד לה, ר"ל שלא שאלה ממנו דבר שלא הגיד לה הנרציה והמכוון באותו דבר:

8. Malbim 10:1

ותבא לנסותו בחדות, כי א"א בחכמה אנושית לבד להגיד כל החדות שלפעמים ענינם נעלם כמו חדתו של שמשון, שלא היה אפשר להגידה כי מי ינבא שהרג ארי ושקננו בגויתו עדת דבורים ודבש:

9. Midrash Mishlei 1:1

מהו בחידות? אמר רבי ירמיה בר שלום: אמרה לו 'אתה הוא שלמה, ששמעתי עליך ועל מלכותך ועל חכמתך?', אמר לה 'הן', אמרה לו 'חכם גדול אתה, אלא אם אני שואלת ממך דבר אחד, אתה משיב לי?', אמר לה (משלי ב ו): "כי ה' יתן חכמה, מפיו דעת ותבונה". אמרה לו 'מה הן שבעה יוצאין, ותשעה נכנסין, ושניים מוזגים, ואחד שותה?' אמר לה 'בוודאי, שבעה ימי נידה יוצאין, ותשעה ירחי לידה נכנסין, שני דדיים מוזגים, והוולד שותה'. אמרה לו 'חכם גדול אתה, אלא אם אני שואלת ממך דבר אחר אתה משיבני?' אמר לה "כי ה' יתן חכמה", אמרה לו 'מה הוא, אשה אמרה לבנה: אביך - אבי, זקנך - בעלי, ואת - ברי, ואנא - אחותך?' אמר לה 'בוודאי, שתי בנותיו של לוט הן'. ועוד דוגמה אחרת עשתה: הביאה לפניו תינוקות בקומה אחת ובכסות אחד, אמרה לו 'הפרש לי מאלו זכרים ונקבות'. רמז לסריסיו, והביאו לו אגוזים וקליות, התחיל מפזרם לפניו; זכרים, שלא היו מתביישים, היו נוטלים בבגדיהם, ונקבות, שהיו מתביישות, היו נוטלות בסודריהן. אמר לה 'אלו זכרים ואלו נקבות'. אמרה לו 'בני, חכם גדול אתה!'. ועוד דוגמה אחרת עשתה: הביאה ערלים ומהולים, אמרה לו 'הפרש לי המהולים מן הערלים'; מייד רמז לכהן גדול ופתח ארון הברית, מהולין שבהן כרעו בחצי קומתן, ולא עוד אלא שנתמלא פניהם מזיו השכינה, וערלים שבהן נופלים על פניהם, מייד אמר לה 'אלו ערלים ואלו מהולים'.

What impressed her?

10. Chida 10:5

ולא היה בה עוד רוח. פירוש שנצטערה מאד לראות חכמתו הנפלאה בכל ענין בבנין ומאכל ומשקה ומשרתים ואביזרייהו דמלבד חכמתו הגדיל לעשות בכל עניני העולם הנהוגים להנהיגם בחכמה וסדר מתוקן בחכמה נפלאה:

What had she wanted?

11. Malbim 10:13

והמלך שלמה נתן למלכת שבא את כל חפצה אשר שאלה מדברים שראתה באוצר המלך ותחפץ בה,

12. Radak 10:13

מלבד אשר נתן לה. מזמרת הארץ מדברים הנמצאים בארץ ישראל ואינם נמצאים בארצה ונתן לה מהם כיד המלך כלומר לרוב ובדברי הימים מלבד אשר הביאה אל המלך ופי' מלבד אשר נתן לה כנגד מה שהביאה אל המלך:

13. Rashi 10:13

כל חפצה. (בא אליה ונולד ממנה נבוכדנצר, והחריב הבית שעמד ארבע מאות ועשר שנים בחלק כל שנים עשר שבטים, מהאר"י ז"ל) מלבד אשר נתן לה מתנות ומגדנות המצויין כאן ואינם מצויין במקומה:

14. From David to Destruction, The Rise and Fall of Shlomo HaMelech, Shlomo HaMelech and the Messianic Ideal, Rabbi Chaim Jachter

However, upon closer scrutiny, there seem to be some troubling aspects of this visit. Malkat Sheva is impressed by the elegant clothes, food, drink and servants of Shlomo HaMelech's kingdom. She is also overwhelmed by Shlomo HaMelech's wisdom. No explicit mention is made of her being impressed by the beauty of the Torah and its laws. This leads us to wonder whether she is impressed merely by Shlomo HaMelech's style and not as much by the substance of Shlomo HaMelech's Jewish spirituality.²³

In addition, Malkat Sheva's visit stands out as the only visit by a foreign dignitary who expresses such positive feelings about Hashem (perhaps except for Phoenician king Chiram). Where are the other kings who visit and are motivated to praise Hashem? It seems that this never happened. Thus, Shlomo HaMelech's dream to positively impact the leaders and peoples of the world to recognize Hashem hardly materializes. Moreover, Melachim I 10:13 records Malkat Sheva's return to her land, but does not mention an attempt made on her part to inspire her subjects in the belief in Hashem as the one and only God.

15. Mishlei 31:1-3, 10

דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ מָשָׂא אֲשֶׁר־יִסְרְתּוּ אִמּוֹ:

The words of Lemuel, king of Massa, with which his mother admonished him:

מִהָבָרִי וּמִהַבְּרִבְטָנִי וְמֵהַבְּרִנְדָּרִי:

No, my son! No, O son of my womb! No, O son of my vows!

אַל־תִּתֵּן לְנָשִׁים חֵילְךָ וְדִרְלִיד לְמִתּוֹת מְלָכִין:

Do not give your strength to women, Your vigor, to those who destroy kings.

...

אֲשֶׁת־חֵיל מִי יִמְצָא וְרוּחַק מִפְּנִינִים מְכָרָה:

What a rare find is a capable wife! Her worth is far beyond that of rubies.

שלמה במוסריו חשש מן האשה הזרה, והזהיר מאוד מפניה: **להצילך מאשה זרה, מנכריה אמריה החליקה**¹⁵. ולמה תשגה בני זרה ותחבק חק נכריה¹⁶. לעומת זאת התגעגע והתרפק אל דמות אשת החיל¹⁷ שאותה - מי ימצא. הוא תיאר אותה כאשה פעלתנית ביותר, המקרינה אור ומשפיעה כל טוב על בעלה וכל סביבתה¹⁸. אפשר שבבקשו את אשת החיל ראה שלמה בעיני רוחו את דמותה של סבתו, את רות, אשר באה ביוזמתה להצטרף לעם ישראל, קוממה את הריסות ביתה¹⁹ ונעשתה "אימה של מלכות". רות אכן הוכתרה בפי הכל בכינוי זה: **כי יודע כל־שער עמי כי אשת חיל את**²⁰.

לפיכך יש להבחין בין שני סוגי נשים נכריות: בין אשה הבאה מבחוץ להידבק בישראל ובונה את בית ישראל, לבין אשה זרה הנשארת בזרותה ומכרסמת בו מבפנים.